

ØKOLOGER KRÆVER MINISTER PÅ BANEN

Dansk frugt igen ramt af pesticidregn

Sprøjtegiften 'prosulcarb', som stammer fra kornmarker, findes i så store koncentrationer i atmosfæren om efteråret, at det regner ned på fx æbler og pærer. Det er netop sket for en lollandsk øko-frugtavl. For to år siden blev flere øko-æbleavlere høst ramt på Fyn, og sidste år gik det ud over en konventionel æbleavl i Vestsjælland. Landbrugets frivillige handlingsplan har fejlet, og Økologisk Landsforening kræver ministeren ind i sagen.

En økologisk frugtavl på Lolland har fået en del af sin pærehøst forurenet med sprøjtegiften prosulcarb. Det viser en egenkontrol foretaget hos grossisten GASA Nordgrønt af pærerne, som blev høstet i oktober. Stoffet anvendes lovligt i konventionelle kornmarker, men må slet ikke findes på æbler og pærer – hverken økologiske eller ikke-økologiske. Det er tredje år i træk, at dansk frugtavl bliver ramt af denne forurening. Prosulcarb anvendes på et stort antal marker med ikke-økologisk vintersæd (korn sået i sensommeren) for at bekæmpe ukrudt i efterårsmånederne. Stoffet fordamper og falder senere ned med regn og dug.

For at begrænse fordampning af stoffet til atmosfæren, iværksatte landbruget og kemiproducenten Syngenta for to år siden en frivillig handlingsplan med bl.a. nye sprøjteanvisninger. Økologisk Landsforening har tidligere advaret om, at planen ikke kan sikre frugtavlerne. Efter det seneste fund har ØL ingen tiltro til handlingsplanen og kræver, at ministeren tager hånd om sagen.

- Efter to dyrkningssæsoner med en frivillig handlingsplan, som tydeligvis ikke virker, er der nødt til at komme en politisk afklaring på det her. Hverken den økologiske danske frugtavl eller den danske erhvervsfrugtavl som helhed kan fungere under konstant overhængende fare for at hele eller dele af høsten må kasseres på grund af sprøjtning i en helt anden gren af landbruget, siger Per Kølster, formand for Økologisk Landsforening, og tilføjer: - Det er ren russisk roulette med avlernes virksomheder.

Erstatning skal afklares

Landbrug & Fødevarer valgte som en engangsforestilling at betale erstatning til de avlere, som led tab på grund af prosulcarb-forurening i 2013. Men der er ingen afklaring på, hvor erstatningsansvaret for hverken det konkrete tilfælde på Lolland eller fremtidige tilfælde hviler. Det skal der findes en afklaring på, understreger Økologisk Landsforening.

- Fordi der er tale om en art kollektiv sprøjteskade, så er der ingen åbenlys part at placere et erstatningsansvaret på. Så æbleavlerne står med hele risikoen her. Vi mener grundlæggende, at problemet kun kan løses ved at forbyde prosulcarb, og indtil det kan ske, er der brug for, at der bliver stillet en erstatningsgaranti til frugtavlerne. Om det så er landbruget, kemiproducenten eller staten, der skal holde for, det må være op til ministeren at afgøre, siger Per Kølster.

I Tyskland har man også oplevet prosulcarb-forurening i frugt og grøntavlen, og her har den tyske økologiorganisation Bioland også krævet prosulcarb forbudt.

Koncentration i regn og dug stiger flere tusinde procent

Rapporterne om '[Atmosfærisk Deposition](#)' fra DCE viser koncentrationen af forskellige stoffer, som falder ned med regn og dug. Tallene for prosulcarb i 2013, hvor de første æbleavlere blev ramt, viste, at koncentrationen steg med henholdsvis 7.000 og 11.000 procent på de to målestationer i sept-okt. Rapporten med 2014-tallene viser, at koncentrationen steg yderligere det år.

For yderligere informationer, kommentarer

Per Kølster, formand for Økologisk Landsforening 22 22 07 37
Poul Rytter Larsen, formand for Frugt-, bær og grøntudvalget i Økologisk Landsforening 20 70 58 57
Joachim Plaetner Kjeldsen, pressemedarbejder i Økologiske Landsforening 30 54 39 30